

ספר קדושת לוי - פרשת ויקרא

ויקרא אל משה. ויקרא: אל"ף זעירא. יבואר על דרך שבארנו (שמות כד, א) "ואל משה אמר עלה אל ה'": כי כשאדם עושה מצוה, זה המצוה עושה רושם למעלה, וזה מעורר אותו לעשות תמיד רצון הבורא בזה המצוה. והנה משה רבינו עליו השלום רצון שלו היה לעשות ולעלות תמיד אל ה', כמבואר בזה הקדוש "ומשה עלה אל האלהים" (שם יט, ג). ונמצא, זה שהיה רצונו תמיד לעלות אל ה', זה היה מעורר אותו תמיד לעלות אל ה'. וזהו "ואל משה אמר עלה אל ה'": זה שהיה רצונו לעלות אל ה', זה אמר לו "עלה אל ה'". וזהו הרמז באלף זעירא: כי משה רבינו עליו השלום מדתו היה שהיה "עניו מכל אדם", ולכך האל"ף זעירא לרמוז על מדתו:

הכלל, כי קרבן בדמות השפע שהקדוש ברוך הוא משפיע מחמת חסדו הגדול בלא מעשה התחתונים, לזה הקרבן הוא חי. כי חי הוא מהקדוש ברוך הוא. והנסכים הם מצומצמים, והוא על ידי מעשה התחתונים. שאדם צריך לעשות בו איזה פעולה לנטוע או לזרוע. והנסכים מורים על השפע הנשפע מהבורא ברוך הוא מחמת מעשה התחתונים, שישראל ראויים מחמת מעשיהם הטובים שהבורא ברוך הוא ישפיע עליהם טובות. והנה ישראל במדבר היו בבחינה שהקדוש ברוך הוא השפיע להם מחמת חסדו הגדול, ולכך היה השפע הנשפע להם בדוגמא זו. דהיינו, המן והבאר שאין בהם כלל מעשה מאדם. אבל בארץ ישראל היה השפע הנשפע עליהם מחמת מעשה התחתונים כנ"ל. ולזה היה השפע הנשפע עליהם מה שזרעו ונטעו, מזה אכלו, דוגמת השפע הנשפע עליהם מחמת מעשה התחתונים כנ"ל. וזהו הרמז בפסוק (במדבר טו, ב-ג) "כי תבואו אל ארץ מושבותיכם כו' ועשיתם עולה לה' וכו'": ותלויים הנסכים בארץ לרמוז על הנ"ל, שהנסכים מורים על השפע שנשפע אל הארץ כנ"ל. וזו שפירש רש"י שאין אומרים שירה אלא על היין, כי זה השפע הנשפע לאדם מחמת מעשה התחתונים הוא שמחה לאדם:

ספר קדושת לוי - פרשת צו

ענין חטאת ועולה. חטאת קודמת לעולה, כי חטאת הוא אור ישר מעולם העליון לעולם התחתון. ועולה, הוא חוזר מעולם התחתון לעולם העליון. ולכך עולה כולה כליל. וזו "ויקרב את העולה ויעשה כמשפט": היינו, כמו ר"ח תשרי האותיות הם למפרע בסוד אור חוזר ודו"ק (חסר):

ספר קדושת לוי - פרשת שמיני

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר אליהם דבר וכו' זאת החיה. ויש לדקדק מאי "לאמר אליהם". והנראה, דהנה רש"י ז"ל כתב על פסוק (שמות ב, ז) "האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות", שהחזירתו על מצריות הרבה לינק ולא ינק, לפי שהוא עתיד לדבר עם השכינה. לפיכך לא רצה לינק מטמא, משום שעתיד לנבא לישראל מפי השכינה. והרמב"ן הקדוש כתב, מה שאסרה לנו התורה אלו הטמאים, משום שאלו מולידים טבע אכזריות בגוף האדם. וישראל עם קדוש צריכין להיות להם מדת החסד. ולעתיד לבוא עתיד הקדוש ברוך הוא לדבר עם כל איש מישראל כמו שנאמר (יואל ג, א) "ונבאו בניכם ובנותיכם". ונמצא, כיון שהקדוש ברוך הוא ידבר עמהם, ואיך שייך שהפה שאכל טמא ידבר עמו השכינה. וזהו הרמז "וידבר כו' לאמר אליהם": הרמז, שאני עתיד "לאמר אליהם", לכל אחד ואחד, ולכך לא יאכלו דבר טמא:

בפסוק ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עיזים לחטאת....

והנה העיקר למדריגה של כהן גדול שכיפר על כל ישראל, היה צריך להיות במדריגה יותר מכל ישראל. לכן היה מכפר על כל ישראל. והנה עיקר השראת השכינה על האדם הוא כשמנהיג את

העולם, ועוסק עם כל אחד ואחד לקרב אותו לעבודת הבורא ברוך הוא, כל אחד ואחד לפי מדריגתו. אז בזכותא דרבים שעוסק עמם, שמא יחזרו בתשובה, והשם יתברך משרה שכינתו עמנו. והנה זה הצדיק שאינו מקרב כל כך לעסוק עם כל אחד לקרב אל הבורא, רק מחזיק לעצמו, אזי אין השכינה שורה עליו כל כך, כי ליכא זכותא דציבורא. ולזה כוון הכתוב "וישא אהרן את ידיו": כלומר, נשא את עצמו להיות מופרש ומובדל מישראל, להיות בעצמו שלא לעסוק עמהם. "אל כל העם": כלומר, מה שהיה עד עכשיו "אל כל העם", כלומר שעסק עמהם, ועכשיו "וישא אהרן" את עצמו מהם. לכן "וירד מעשות החטאת": כלומר, שירד מהשראת שכינתו, שעד עתה לא היה יכול לעשות "החטאת העולה והשלמים". כי כתבנו שבהיות כהן גדול מקריב קרבן בשביל ישראל, היה צריך להיות במדריגה גדולה. ועתה שהופרש את עצמו מהם, שלא היה זכותא דרבים עליו, ולא היה במדריגה גדולה כל כך שיהיה יכול להקריב קרבן בשביל כל ישראל. ואחר כך "ויבא משה ואהרן אל אוהל מועד ויצאו": כלומר, ממדריגתם שהיו עד עכשיו, שלא להיות פרוש ומובדל מן הציבור, רק לעסוק עמהם כאשר היה בתחילה. "ויברכם וירא כבוד ה' אל כל העם": והתחיל גם עליהם לשרות שכינתו כבראשונה, מחמת שהיו עוסקים עם הציבור, והיה בזכותא דציבורא להשרות שכינתו עליהם יותר מאם היה פורשין מן הציבור אמן כן יהי רצון:

ספר קדושת לוי - פרשת תזריע

או יבואר, אשה כי תזריע וילדה זכר. "אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, איש מזריע תחילה יולדת נקיבה". ובו יבואר הפלוגתא, חד אמר בניסן נגאלו, ובניסן עתידין לגאול, וחד אמר בניסן נגאלו, ובתשרי עתידין לגאול. הכלל, יש שהקדוש ברוך הוא בעצמו ברוב רחמיו מרחם על עמו ישראל, בלי שום התעוררות התחתונים. ויש שהקדוש ברוך הוא מרחם עצמו על עמו ישראל מחמת מעשה התחתונים מעמו ישראל, במעשיהם הנאים במה שעושים ומקיימים מצותיו. והבחינה הבי' יותר טוב לפני עמו ישראל. וזהו הרמז, כי הקדוש ברוך הוא המשפיע חיות בכל עת ורגע על כל העולמות נקרא בשם "איש", והעולמות המקבלים חיות מאתו בכל עת ורגע נקראים "אשה". וזהו "אשה מזרעת תחילה", דהיינו כשהשפע בא מחמת מעשה התחתונים, אין בו שום קטרוג (חס ושלום), וזהו "יולדת זכר", על הרמז "כאיש גבורתו". "איש מזריע תחילה", דהיינו כשהקדוש ברוך הוא בעצמו מעורר השפע על עמו ישראל. זהו הרמז "יולדת נקבה", על הרמז "תש כחו כנקבה" (ברכות לב.), כי שם (חס ושלום) יש קטרוג. וזהו הרמז בגמרא ולא פליגי. כי כשיהיה אם ירצה ה' הגאולה במהרה בימינו מחמת התעוררות התחתון, אז יהיה הגאולה בתשרי, אפילו שהחודש הזה מורה על הדין. כיון שהגאולה יהיה אם ירצה ה' מחמת התעוררות התחתון. אבל כשיהיה הגאולה מחמת רוב רחמיו, אז יהיה דווקא בניסן, בעת שאין דינין שורה כלל. כי על זה רומז זה שהחודש ניסן נקרא חודש "אביב", אל"ף בי"ת כסדר. ותשרי הוא אותיות תשר"ק. כי ניסן הוא אור הישר מורה על חסד. ותשרי הוא אור החוזר מורה על דין:

או יבואר, אשה כי תזריע וילדה זכר. עיין זוהר הקדוש: אתתא משעתא דאיתעברת אין בפומא אלא או זכר תלד או נקבה. הכלל כי האדם צריך לעבוד תמיד את הבורא ברוך הוא. והמחשבה המורה על הנשמה היא תמיד חושבת שהעבודות יהיה שלא על מנת לקבל פרס, רק שהבורא ברוך הוא יהיה לו תענוג ממעשיו, מעמו ישראל. ונמצא הוא המשפיע על הבורא כביכול. וזהו הרמז, כי הנשמה היא נקראת "אשה", כי היא נשפעת מהבורא ברוך הוא. וזהו הרמז בזוהר הקדוש: אתתא משעתא דאתעברת, כלומר תיכף כשעובדת את הבורא ברוך הוא, אזי אינה חושבת אלא או נקבה תלד, שהעבודות יהיה על מנת לקבל פרס והיא בבחינת נקבה, או זכר תלד, כלומר שלא על מנת לקבל פרס, רק כדי שהבורא ברוך הוא יהיה לו תענוג ונמצא הוא המשפיע:

ספר קדושת לוי - פרשת מצורע

ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם וכו'. עיין ברש"י שהוא בשורה טובה מפני האוצרות שהטמינו האמוריים. הכלל, העיקר השמחה כשאדם מעלה נצוצות לעבודת הבורא יתברך. וכשאדם מעלה נצוצות אז הפנימיות שבתוך הנצוצות ההוא הוא מעלה אותו, והחיצונית הוא זורק. ומחמת שהוא זורק החיצונית מזה בא הנגע בבית, כי הפסולת שבתוך הניצוץ הוא מסריח. וכאן שצוה השם יתברך "לא תחיה כל נשמה" (דברים כ, טז) משבע עממין, רק הניצוץ היה בתוך הבתים. וזהו שפירש רש"י בשורה מפני האוצרות שהטמינו שהם הנצוצות. וזהו בשורה טובה שרומז על שמחה. וזהו עיקר השמחה מעליות הנצוצות:

ואשה אשר ישכב איש אותה שכבת זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב.

וכמאמר חכמינו ז"ל (אבות ב, א) דע מה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכו':
והנה נבין מאמר הנ"ל, כי הדברים אין להם שחר באמרם "דע מה למעלה ממך". והלא השם יתברך הוא למעלה מכל העולמות ומכל השרפים ומכל החיות הקודש? ולמה נאמר "ממך"? ומקודם נבין פסוק בתהילים (לד, טז) "עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם". דלכאורה יפלא בעיני האדם על המראה הזה, שחס ושלום לחשוב זאת. כי הלא כל אדם צריך להאמין שאין לו דמות הגוף? רק כי דוד המלך עליו השלום כוון לדבר גדול מאוד בדברים הללו. והנה איתא במדרש על פסוק (תהלים קכא, ה) "ה' צלך", כי מה שאדם עושה, הצל עושה תנועות האדם. כאשר האדם עושה כן הצל עושה אחריו, כעשייתו וכהוייתו. כן כשאדם עובד את ה' בורא כל העולמים, אזי מה שהצדיק עושה למטה, כל תנועה ותנועה נעשית למעלה, ומכתיר את הבורא ברוך הוא בדיבוריו הקדושים. וכמו שכתוב בזוהר, כי בכל לילה ולילה כשהנשמה של הצדיק הולכת למעלה, אז כל המלאכים מכריזין הבו יקר לדיוקנא דמלכא. ובדרך משל, לבן שעושה דבר חכמה לפי השגתו, אז האב מתפאר עצמו בחכמת התינוק. הגם שלפי שכל האב הדבר הזה אינו חכמה כלל, רק אף על פי כן, לפי שכל הבן בן ה' שנים, אזי הדבר הוא חכמה. כן אנו נקראים בנים למקום, וכשאנו עובדים אותו אזי אנו עושים חכמה גדולה, וכדכתיב (שם קיא, י) ראשית חכמה יראת ה'. לכן השם יתברך ברוך הוא מתפאר עצמו למעלה בחכמת התינוק, ואומר לכל פמליא של מעלה, ראו בני שגדלתי שמכווין את עצמו למלאות רצוני וחפצי, שאקבל ממנו תענוג, וזהו כל מגמותיו. ונמצא מה שהאדם עושה טוב עם העין, אז העין חקוק למעלה לעשות להשם יתברך ברוך הוא נחת רוח מזה העין. וכן כשאדם שומע תורה עם אזניו, ומשמר שלא לעשות דבר נגדו באותן האברים שלו, ומשמר שלא לשמוע דבר ליצנות וניבול פה (חס ושלום) אזי האוזן חקוק למעלה. וזה כוונת חכמינו ז"ל: דמות צורתו של יעקב חקוק מתחת כסא כבודו, כי הוא עבד את הבורא, ולכן היתה צורתו חקוקה למעלה:
וזה כוונת הכתוב "עיני ה' אל צדיקים": כלומר, מהיכן עיני ה'? על זה אמר: מהצדיקים, שעושים טוב עם העין, ולכן יש למעלה עין. "ואזניו": כלומר, מהיכן הם אזניו? על זה אמר "אל שועתם", כלומר מאילו שהם צועקים להשם יתברך, ועובדים אותו ונמצא עושין טוב עם האוזן. כי כשמתפלל עם הפה צריך להשמיע לאזניו מה שהוא מוציא מפיו. ומשום הכי אוזן חקוק למעלה. ונמצא אם העין רואה בדבר רע (חס ושלום) אזי העין החקוק למעלה סתומה. ואם הוא עושה טוב עם העין, אזי העין החקוק למעלה פתוחה. וזה כוונת הכתוב (דניאל ט, יח) "הטה אלהי אזניך פקח עיניך וראה": כלומר, שעשינו עד עכשיו דברים רעים עם העין, ונמצא העין סתומה למעלה. ולכן אנו מבקשים שיפתח את העין שהיא סתום. וזה כוונת חכמינו ז"ל: דע מה למעלה ממך. כלומר, מה שהיא למעלה, הכל ממך, ממה שאתה עושה למטה כן חקוק למעלה. ותדע: עין רואה ואזן שומעת, כלומר שהעין של מעלה רואה ואוזן שלמעלה שומעת. ומהיכן בא למעלה אוזן או עין? הוא ממעשיך שאתה עושה:

ספר קדושת לוי - פרשת אחרי מות

אחרי מות שני בני אהרן בקרבנם לפני ה' וימותו. פליגי תנאי רבי אליעזר ורבי יהושע. רבי

אליעזר סבר שהורו הלכה בפני רבן. ורבי יהושע סבר שתויי יין נכנסו (ויק"ר כ). צריך לדעת למאן דאמר הורו הלכה בפני רבן, מהו שנאמר "בקרבתם לפני ה' וימותו"? ואם מפני שלא שאלו למשה, עיקר חסר. וכן לאידך תנא נמי קשה זאת. ונראה, דלמאן דאמר שהורו הלכה בפני רבן, הפירוש הוא של "בקרבתם לפני ה'", דצריכין להבין מפני מה המורה הלכה בפני רבן חייב מיתה, אף על פי שהורה כדת. דהנה השם יתברך ברא מחיצות מחיצות, וכל מלאך שנכנס לפניו ממחיצתו נשרף. שהשתלשלות העולמות מעולם השרפים והוא כסא הכבוד, לעולם החיות, ומעולם החיות לעולם האופנים, דרך הצמצום. והנה אם מלאך אחד עולה למעלה מצמצום שלו נתבטל במציאות. וכן בישראל, השם יתברך צמצם שכינתו במשה רבינו ע"ה, וממשה לאהרן, ומאהרן לבניו, ומבניו לזקינים, ומהם לנביאים, ומהם לכל ישראל. כמאמר חכמינו ז"ל (עירובין נד ע"ב) כיצד סדר משנה כו'. ובני אהרן רצו לעלות יותר מצמצום שלהם, ולא שאלו את משה רבן ויקרבו עצמן לפני ה', שהם יקבלו מהשם יתברך ולא על ידי משה, ומשה לאהרן, ואהרן להם, נתבטלו ממצאיותן ונשרפו. והוא הדין בכל ישראל ובכל דור ודור: השם יתברך צמצם שכינתו לגדול הדור, וממנו לתלמידיו, ומהן לכל ישראל. והמורה הלכה בפני רבן, ורוצה לעלות ממדרגתו ומצמצום שלו, ללמוד בעצמו ולהתקרב בעצמו להשם יתברך שלא על ידי המשכת הצינורים מרבים, חייב מיתה. וזהו "בקרבתם לפני ה' כו'": כלומר, קרבו עצמם להשם יתברך שלא על ידי המשכת צנורים למשה, וממשה לאהרן, ומאהרן להם, לכן קרה להם כה. וזהו "ואל יבוא בכל עת": בכל עת הוא למעלה מהצמצום. שכל יום ויום יש לו צמצום בפני עצמו. כי לכאורה למאן דאמר מורה הלכה בפני רבן היו, מהו בכל עת? אך לפי זה הוא מובן:

את משפטי תעשו ואת חקותי תשמרו. כי חוקות הם המצוות שאין להם טעם. והמשפטים הם המצוות שיש להם טעם. ובאמת כשאדם עושה המצוות שאין להם טעם, אזי הוא מזדכך בזה להבין המצוות שיש להם טעם. אבל (חס ושלוש) כשאדם אינו עושה המצוות שהם חוקים, אזי אין לו שכל כלל להבין המצוות שיש להם טעם כדי לעשות. וזהו "את חוקתי תשמרו": כשתעשה המצוות שהם חוקים, שאין להם טעם, אזי יזדכך שכלך להבין המצוות שיש להם טעם לעשות. וזהו "ואת משפטי תעשו כו'". וזהו הרמז "אשר יעשה האדם וחי בהם", שיבין שהמצוות הם החיות שלו:

ספר קדושת לוי - פרשת קדושים

קדושים תהיו כו'. במדרש (ויק"ר כד ט) יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני ה', קדושותי למעלה מקדושתכם. הנראה לי בזה וכבר האריכו הקדמונים בענין הזה. דהיינו, במה שיכול האדם לגשת על עבודת הקודש, איזה עבודה שהוא בלב הוי אומר זה תפלה. דהיינו, במה שנותן נגד עיניו גדולת הבורא ברוך הוא, אומר "מה אני לבקש ולזעוק לפני המלך הגדול, מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא? הלא אני עפר רמה ותולעה מלא עונות ופשעים?" ואחר כך חושב בעצמו: מהיום והלאה אני מקבל עלי עול מלכות שמים באמת, ובלב שלם! וכן בכל יום ויום ילך ממדרגה למדרגה, וישמע חכם ויוסיף לקח. וזהו דאיתא במסכת שבת (כא ע"ב) נר חנוכה בית שמאי אומרים כו', ובית הלל אומרים מוסיף והולך. פירוש, לפי שבכל יום מהחי ימי חנוכה, כאשר מקיים מצוה, ומצוה גוררת מצוה, אזי מתדבק לעבודת הבורא ברוך הוא. ובכל יום כאשר עושה עוד מצוה, אזי מתדבק יותר להבורא ברוך הוא. ונמצא אז רואה גודל שפלותו, כי כל מה שהוא קרוב יותר אל המלך, אזי נראה יותר בעיניו גודל שפלותו. ובזה יהיה יכול לבוא אל מדרגת אי"ן ולענוה יתירה. ובית הלל, שהיו במדת ענוה ביותר, על כן אמרו מוסיף והולך כנ"ל. וזה כוונת המדרש: קדושים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני ה', קדושותי למעלה מקדושתכם. דהיינו, מחמת רוב קדושתכם אזי נתקדש שמי ביותר. וזהו קדושותי למעלה, דהיינו שנתקדש שמי מחמת קדושתכם. והנה מה טוב ומה נעים לכל איש הישראלי להתדבק במדת ענוה, וכמאמר הכתוב (משלי כב, ד) עקב ענוה יראת ה'. ואז יגרום שיתקדש שמו הגדול בזה על ידי אנשים אשר הם בוודאי חשובים ועושים מצוות ומעשים

טובים, ואף על פי כן הם בעיניהם כאין נגד הבורא. וזהו שנתגדל שמו ברבים. כן יתן לנו השם יתברך מדת ענוה ושאר מדת ישרות אמן:

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן כו'. כי הנה, לפי מה שכתבנו שעיקר היראה הוא יראת הרוממות בגין דאיהו רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין וכולהון קמיה כלא חשיבין. וכשהאדם הוא במדריגה זו, הוא נקרא בן אהוב למקום. והנה בן חביב שאביו אהבו אהבה רבה ואהבת עולם, הבן ירא מאוד לעבור רצון אביו (חס ושלו), שלא יהיה צער לאביו (חס ושלו) אשר אהבו אהבה עזה. וכל מגמתו לעשות נחת רוח לאביו שבשמים, כמאמר חכמינו ז"ל (חגיגה טו ע"ב) ישראל מפרנסין לאביהן שבשמים, בתורה ועבודה וגמילות חסדים וקיום המצות. אבל (חס ושלו) להיפך אמרו חכמינו ז"ל, שכינה מה הלשון אומרת קלני מראשי, כביכול יש לו צער להבורא ברוך הוא. והצדיק ירא תמיד שלא לצער (חס ושלו) לאביו שבשמים, רק לעשות נחת רוח לאביו שבשמים. ובחינת יראה זו הוא שירא ממתד הרחמים. כי יש מי שירא ממתד הדין (חס ושלו). ובבחינת הנ"ל הוא שהצדיק ירא ממתד הרחמים, שלא יהיה צער (חס ושלו) למדת הרחמים. כי עיקר בריאת העולם היה להטיב לברואיו כידוע. ויותר ממה שהעגל רוצה כו'. עיקר כוונתו היה להשפיע חסדו ורב טוב לבית ישראל וכשחש וחלילה אין עושין רצונו של מקום, שכינה מה הלשון אומרת קלני מראשי כו'. ונמצא עיקר יראת הצדיק שלא יהיה (חס ושלו) צער למדת הרחמים, ולהשפיע חסדים ורחמים וחיים ושלוש על ישראל. כי זה עיקר התענוג של הבורא ברוך הוא. וידוע שזקן ושיבה הוא מדת הרחמים, כידוע מאמר חכמינו ז"ל בסיני נדמה להם כזקן מלא רחמים. וזו פירוש הפסוק "מפני שיבה תקום": רוצה לומר, שעיקר היראה הוא ליראה מפני שיבה, הוא מדת הרחמים. "והדרת פני זקן": שלא תאמר קלני מראשי (חס ושלו), כי אם "עוז והדר לפניו עוז וחדוה במקומו". וזהו "והדרת פני זקן":

ספר קדושת לוי - פרשת אמור

ובת כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף. דידוע כשאדם חוטא (חס ושלו) עושה פגם למעלה, ונותן כח לקליפות. והרפואה לזה לשרוף את החיצונים על ידי שמתלהב להבורא ברוך הוא וברוך שמו. והתלהבות ההוא בא על ידי החטא, מחמת שחטא, והיה במחשבות חשכות. וזה פירוש "ובת כהן כו'": כלומר, הנשמה כדאיתא בזוהר. "כי תחל לזנות את אביה היא מחללת", שעושה פגם למעלה, ונותן כח לחיצונים. הרפואה היא "באש תשרף": פירוש, על ידי התלהבות שמתלהב אחר כך לעבודת הבורא ברוך הוא, בשביל החטא שחטא תשרף כל הקליפות אמן:

או יבואר, וספרתם לכם ממחרת השבת. אשר דרשו חכמינו ז"ל (מנחות סה ע"ב) ממחרת הפסח, לאפוקי דעת הצדוקים. וצריכין אנו להבין למה דייקא בכאן נקרא יום טוב "שבת". כי הנה כשהאומן עושה מלאכה, כשגומר המלאכה וניכר למה עשאו ותכליתו של המלאכה, אז כשגומר המלאכה ותכליתו אז שבת. וכן כביכו"ל אצל השם יתברך: אחר ששת ימי המעשה, שבת ממלאכתו, ונקרא שבת בראשית. וכשברא החיות, הוא השכליות לעבדו ולידע שהוא הבורא והוא היוצר והוא האל, אחר שנגמר וניכר בעולם החיות הללו, דהיינו השכליות הללו, אז שבת, ונקרא שבת. והנה משנברא העולם אף על פי שעשה נפלאות גדולות כגון בימי המבול ומעשה דור הפלגה והפיכת סדום, עדיין לא נתגלה אלהותו. כי לא חזר שום אדם בתשובה ממעשים הללו, כי כולם עמדו במרדס, ונח צדיק מעיקרו היה. וכן אברהם בימי דור הפלגה צדיק מעיקרו היה, ולא מחמת הנפלאות שהכירו את הבורא. אמנם, ביציאת מצרים מטובות הבורא ברוך הוא לישראל, אז הכירו והבינו והשכילו את הבורא ברוך הוא, ונגמר בריאת החיות, הוא השכליות לעבדו בחג הפסח, כי אז נעשו הנסים הללו. לכן נקרא "ממחרת השבת" ממחרת הפסח. כלומר, שאז נגמר בריאת החיות והשכליות לעבוד הבורא ברוך הוא. ולכן נאמר "וספרתם לכם": דאיתא בזוהר, וספרתם לכם, לכם דייקא. דהנה הבריאת העולמות בגשמיות

זה אינו תלוי במעשינו, כי אם כאשר ברא ויצר ועשה והגביל הבורא ברוך הוא. אכן בריאת החיות, והוא העולם השכליות לעבדו ולאהבה אותו וליראה מפניו, זה תלוי בבחירת האדם. לכן נאמר "וספרתם לכם", לכם דייקא, כלומר הדברים תלויים בכם:

מערב עד ערב תשבתו שבתכם. הענין, כי שבת הוא לשון ביטול כמד"א (איכה ה, טו) שבת משוש כו'. וזה "מערב עד ערב" יהיה הפעולה שלכם. ש"תשבתו", שתבטלו "שבתכם", מי שרוצה לבטל אתכם, דהיינו המקטרג. תבטלו אותו על ידי תפלתכם "מערב עד ערב":

ספר קדושת לוי - פרשת בהר

ושבתה הארץ שבת לה'. כי איתא בכתבי האריז"ל "ואתה תדבר אל בני ישראל את שבתותי תשמורו כו'" (שמות לא, יג). ואיתא בטור, כי בשעת שעבוד מצרים היה משה רבינו עליו השלום מבקש מפרעה שיהיו ישראל נוחים יום אחד בשבוע מעבודה. ובחר את יום השבת. ובשעה שנצטוונו על השבת, אזי שמח משה במתנת חלקו, כי הוא מקודם הציווי עלה במחשבתו שזה יום מנוחה. וזה פירוש "ואתה תדבר": כי אתה מקודם צוית לנוח בשבת. וזהו "את שבתותי תשמורו", שיהיו ישראל נוחים בשבת לא בשביל מנוחת עבודתם, רק מחמת שצוה השם יתברך לשבות בשבת. וזהו "ושבתה הארץ שבת לה'": כי דרך העולם לחרוש שדה שנה אחד, ולהניח בור שנה ב' כדי שיהיה יפה להוציא הזרע. על זה בא מאמר השם יתברך "ושבתה הארץ שבת לה'": שבשנת השמטה שישבות הארץ לא תהיה השביתה מחמת טובות הארץ, רק "שבת לה'", מחמת צווי השם יתברך:

ספר קדושת לוי - פרשת בחקתי

אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמורו ועשיתם אותם. ולכאורה נראה בכאן יתור לשון. ומהראוי היה לכתוב "אם תשמורו את מצותי ונתתי כו'". אבל הנראה בזה, דאיתא בגמרא (קידושין מ). מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרף למעשה. דהיינו, במה שהאדם חושב ומקבל עליו במחשבה לעשות איזה מצוה, אזי הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, דהיינו כאלו עשאה מיד. וכל שכן כשאדם עושה איזה מצוה באמת, בלי שום פניה, אזי יכול להיות שיבוא אל מדריגה הגדולה לעשות עוד מצוה. ואם עשה עוד מצוה אחת, אזי יבוא למדריגה יותר גדולה. ולפי זה נקרא הצדיק בבחינת מהלך, לפי שהולך ממדריגה למדריגה. וזהו מצוה גוררת מצוה. ועל פי זה נוכל לבאר מאמר חכמינו ז"ל (נדה עג.): תנא דבי אליהו, כל השונה הלכות בכל יום מובטח וכו'. פירוש, זה קאי על הצדיק. ועל זה אמר "כל השונה הלכות": דהיינו, שישנה בכל יום הליכותיו, שהולך בכל יום ויום למדריגה יותר גדולה. אז "מובטח לו שהוא בן עולם הבא". וזהו "אם בחקותי תלכו": דהיינו, אם תדבקו בחקותי, אזי תהיה בבחינת מהלך. "ואת מצותי תשמורו": לשון "שמר את הדבר" (בראשית לו, יא). דהיינו עוד אני אומר, באם שתשמורו את מצותי, כלומר, באם שתחשבו לעשות מצותי, אף על פי שאין אתם עושים עדיין, אזי "ועשיתם אותם". פירוש, שתחשב בעיני כאלו עשיתם אותם, לפי שמחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה. וזהו "ועשיתם אותם":

ונתתי גשמיכם בעתם. מחמת שדברנו מקודם מענין שכר מצוה, כי גם בזה קשה: הלא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא? ונראה לתרץ מהא דאיתא בפרקי אבות (ד, ב) "שכר מצוה מצוה". פירוש, כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. אלא שכר מצוה היא שגוררת עוד מצוה אחרת. וזהו "ונתתי גשמיכם בעתם", ומחמת הגשם תהיה ברכה בעולם, ותוכלו ליתן כל אחד צדקה. והיינו שכר מצוה מצוה, שמצוה גוררת מצוה: